

Hatásvizsgálati lap

Előterjesztés, tervezet címe:

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény végrehajtásáról szóló 343/2011. (XII. 29.) Korm. r. módosításáról szóló előterjesztés

[A hatásvizsgálati lapban kimutatott hatások összessége megegyezik a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvényhez (T/12367.) készült hatásvizsgálati lap tartalmával, mivel a rendelet kizárólag a törvényjavaslat végrehajtási rendelkezéseit tartalmazza.]

I. Költségvetési hatások:

A termékdíj szabályozás tárgyi hatálya számos olyan termékcsoporthoz érint, amelyek a gépjárművek részét képezik. Ebbe a körbe tartozik a gumiabroncs, az akkumulátor, a kenőolaj, és az elektromos, elektronikai berendezés. Az utóbbi években a gépjárműgyártás hazánkban jelentős iparággá vált. Négy nagy járműgyártó van jelen Magyarországon, melyeket 712 hazai, kifejezetten járműipari vállalkozás szolgál ki.

Fentiekre tekintettel a gyártók egy része többszörösen is alanya a termékdíjas szabályozásnak, ami jelentős adminisztrációt jelent ezeknek a vállalkozásoknak. Egy átlagos kompakt személyautó esetében a járműbe beépítésre kerülő termékdíjköteles termékek után megfizetendő termékdíj átlagosan 5 000 Ft körül alakul (a jármű forgalmi árához viszonyítva kb. 0,2%-át teszi ki a fogyasztói árnak), ugyanakkor a sok termékdíjköteles alkatrészre tekintettel tetemes adminisztráció terheli, melyeket külön-külön anyagáramonként el kell készíteni és az adóhatóság részére bevallani.

A fentiekben ismertetett adminisztratív kötelezettség csökkentése érdekében 2016. január 1-től a gépjárművekre (motorkerékpár és személygépkocsi) vonatkozóan egy egyszerűsített átalánydíj megfizetésének biztosításával nagymértékben sikerült csökkenteni az érintett gazdálkodók adminisztrációs terhet. Az átalánydíj lényege, hogy az előbbieken meghatározott termékdíjköteles alkotórészek tényleges termékdíjához igazodó egységes díjkategóriák kerülnek kialakításra, amelyet külön elszámolás és dokumentálás nélkül, átalányként fizet meg a forgalomba hozó a gépjármű első forgalomba hozatala, saját célú felhasználása vagy a készletre vétele során. Az átalánydíj mértékét az egyes járművekben található termékdíjköteles alkatrészek és tartozékok átlagos tömegének kollektív díjtétellel történő szorzatainak összegéből adódó érték ezer Ft-ra történő kerekítése adja. A számítási módszerből adódóan a javaslat a központi költségvetés elfogadott bevételi tervére nincs kihatással.

A nem kizárólag személygépjárművet és motorkerékpárt, hanem kishaszongépjárművet és autóbust is forgalmazó importőr vállalatok adminisztratív terhei azonban valójában akkor csökkennének érdemben, ha e járművekre is alkalmazhatóvá válna az átalánydíj-fizetés lehetősége. Ennek hiányában azonban akár a duplája is lehet az adminisztratív terhe az érintetteknek, ugyanis a termékdíj-kötelezettség teljesítésének módja a különböző járművek esetén eltérő.

A Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett kishaszongépjárművek száma 2015-ben 30 026 db volt, amelyből 17 515 db volt új. Ugyanebben az évben 546 db új autóbust került hazánkban forgalomba.

Jelen javaslat szerint az autóbuszokat és a kishasznongépjárműveket gyártók és forgalmazók számára is megnyílik a lehetőség az átalánydíj-fizetésre. Iparági becslések alapján megközelítőleg 31 gazdálkodót érint majd az egyszerűsítés.

Az új jogintézmény 2016. január 1-jén történő bevezetésétől eltelt időszaki adatok azt mutatják, hogy a gépjárműátalány lehetőségének bevezetése a költségvetési bevételeket jelentősen nem befolyásolta. A kismértékű bevétel emelkedés a gépjármű termékdíjköteles alkotóelemeinek és alkotórészeinek átlagos tömegének felfelé kerekítése okozza. Az adatok visszatükrözik ezek alapján, hogy a 2015. évben tett átalánydíj értékek megfelelően kerültek megállapításra.

A fentiek alapján várhatóan a gépjárműátalány kiterjesztése az autóbuszokra, illetve a kishasznongépjárművekre ugyancsak nem okoz majd költségvetési bevételt torzító hatást.

Kikerül a műanyag bevásárló reklámtáskák fogalma alól a hajlékonyfalú műanyag hűtőtasak vagy hűtőtáska, amelynek következtésben e termékek után fizetendő díjtétel 1 900 Ft/kg-ról 57 Ft/kg-ra mérséklődik. Kivételre kerülnek továbbá a csomagolószer termékkör alatti 3921 vámtarifaszámú termékek közül a bútoripari áruk. Ezen intézkedésekből adódó bevételkiesést azonban várhatóan nem haladja meg a 20 millió Ft-ot.

Az újrahasználatra előkészítés és az újbóli felhasználásra történő előkészítés ösztönzése érdekében nem kell a termékdíjat megfizetni az újrahasználatra előkészítés során vagy újbóli felhasználásra előkészítést vagy az újbóli felhasználásra előkészítést követően előállított termékdíjköteles termék esetén. A rendelkezés értelmében kizárólag a termékbe újonnan beépített termékdíjköteles alkotórészek és tartozékok esetén kell a termékdíjat megfizetni.

Jelen módosító javaslatban foglaltak a költségvetési bevétel csökkenését nem eredményezheti.

Amennyiben ugyanis az újrahasználatra, vagy az újbóli felhasználásra előkészítés során a Ktdt. 1. § (5) bekezdés szerinti új termékdíjköteles termék jön létre, abban az esetben ismételten szükséges megfizetni a termékdíjat az újonnan előállított termékdíjköteles termék után függetlenül attól, hogy az korábban már egyszer megfizetésre került. Tekintettel arra, hogy az ily módon újonnan létrejövő termék után fizetendő termékdíj nem tervezett költségvetési bevétel, így az ekként befolyó termékdíj a tervezett költségvetési bevételeken felül legfeljebb többletbevételt eredményezhet.

II. Adminisztratív terhek:

A gépjármű átalány jogintézmény bevezetésével a várakozásoknak megfelelően csökkent e termékek esetében a kötelezettek adminisztrációs terhe, amelyet jelen Javaslat kiterjeszt a kishasznongépjárműveket és autóbuszokat forgalmazó gazdálkodók részére is. Iparági becslések szerint a Magyarországon megközelítőleg 31 új kishasznongépjárművet, illetve buszt forgalmazó gazdálkodó van (a használt forgalmazók számáról nincs adat).

Az elkülönített hulladék gyűjtésére szolgáló zsákok és a biológiailag lebomló műanyag zacskók a termékdíjköteles termékek közzé kerülnek, azonban a termékdíjat e termékek után nem kell megfizetni. Megszűnik ezzel a feliratozási kitétel a biológiailag lebomló zacskók és az elkülönítetten gyűjtött hulladékok gyűjtésére szolgáló zsákok esetén. Ugyanakkor az érintett gazdálkodóknak nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezik, amelynek célja – a visszaélések kockázatának csökkentésén túlmenően –, hogy az e termékek

kibocsátott mennyiségéről biztosított legyen az adatgyűjtés az európai uniós kötelezettség teljesítéséhez.

Csökken az egyéni hulladékkezelést választó kötelezettek adminisztrációs terhe, illetve egyszerűsödik a kötelezettség teljesítése. A Javaslat ugyanis lehetővé teszi, hogy az érintett gazdálkodók a hulladékgazdálkodási teljesítményük számításánál a tárgyévet megelőző évi kibocsátási adataikat vegyék alapul, valamint a termékdíjköteles termékekből képződő hulladékok gyűjtését nem kizárólag végfelhasználó kötelezettől gyűjthetik. 2016. évben az egyéni hulladékkezelést választó kötelezettek száma 66, amely 13% csökkenést jelent a 2014. évi adatokhoz viszonyítva (76 egyéni teljesítő). A kötelezettség teljesítésének könnyítésével elérhető, hogy a gazdálkodók nagyobb száma válassza a termékdíj-kötelezettség teljesítésének ezen módját.

III. Egyéb hatások:

A Javaslat segíti a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelvben foglalt kötelezettségek teljesítését, mind az európai uniós adatszolgáltatás, mind a teljesítendő irányszámok vonatkozásában.

Budapest, 2016. év november hónap 17. nap